

Tutu ña ñitaa taSantiago

*TaSantiago ti'ví ra to'on yó'o
ña chindeé ra na kándixa Jesucristo*

¹ Yi'í kúu taSantiago, taa ta kisa chiño ño Ndios xí'in ño Jesucristo, Taa taKá'no ño yó. Taa i tutu yó'o ña ti'ví i to'on va'a chindeé i ndó'ó naño yó naIsrael, na ñixita ní'no na táku ndi'i saá xiiña ño ño'ó ñoyívi yó'o.

*Ña kóni Ndios kasa ndivi yó kivi kixaq ñaxó'vi
ño yó*

² Nañani yó xí'in náki'va yó na kándixa Jesucristo, ná kunakaq ñasi ini ndó kivi kixaq ndi'i saá ño ña xó'vi ño ndó. ³ Saá chi kúndaq ini yó ndí ndi'i saá ño ña xó'vi kúu ña xito ndoso mji yó án ndixa kándixa ka yó Jesucristo. Ta xí'in ñayó'o sakuá'á yó nduu yó ñivi na kúndeé xí'in ña yo'vi, ta on sandakoo yó yichí va'a. ⁴ Tá on vása sandakoo yó yichí va'a, vará ku'a ní ña xó'vi yó, ta saá nduu yó ñivi na va'a ñixaq xa'no ño Ndios, kuu yó ñivi na on vása xini ñó'ó ka inká ño ndeé ña kasa ndivi na ña káchí ini Ndios.

⁵ Ta yóo ñii ndó'ó, ta kúmanj xí'in ndó ñandichí vaxi ño Ndios, ta va'a ndukú ndó ña ño Ndios, ta ndixa taxi ra ñandichí nda'a ndó. Saá chi taa ta va'a ini kúu Ndios, on vása kúchiton ra nda ñii ñivi, ta táxi ra ñandichí nda'a ndi'i ñivi na ndúkú ña ño ra; ñandichí yó'o kúu ña xini ñó'ó ñii ñii ñivi ña va'a kutaku

na ndatán kóni Ndios. ⁶ Ta kivi ndúkú yó ñandíchi ño Ndios, ta xini ñó'ó kandixa ndino'o ini yó ndí ndixa taxi ra ña xini ñó'ó yó nda'a yó. Ta on vá'a kaka ovi ini yó, chi ndatán yóo takui tá kánda xino ño mini, ta ku'añ rá yó'o ta ku'añ rá ka, ke'é tachí xí'in rá, saá yóo ñivi na xika ovi ini. ⁷ Ta ñivi na xika ovi ini nda maní kundati na naki'in na ñava'a ndúkú na ño Ndios, chi Ndios on taxi ra ña nda'a na. ⁸ Chi ñivi na xika ovi ini, vitin xáni ini na: “Yichi yó'o kúu ña va'a ní”, ta inká kivi tuku xáni ini na: “Va inká yichi yó'o kúu ña va'a ka”, ta saá tuku tuku násama na yichi ño xika na.

⁹ Ta ndó'ó, nañani yó án náki'va yó na kúu nandá'ví ta kándixa ndó Jesucristo, ná kunaka ñasii ini ndó, chi naná'no kúu ndó ño yichi Ndios. ¹⁰ Ta ndó'ó, nañani yó án náki'va yó na kúu nakuíká, ná kunaka ñasii ini ndó chi nákoní ndó nandá'ví kúu ndó ño Ndios. Ndatán yóo yita ña ndúta yuku, ta yachi ndí'i xa'a ña, saá yóo ñivi nakuíká, chi on vása kúndeé ñakuíká ñivi koo ña ndi'i saá kivi vaxi. ¹¹ Tá xitaan vaxi kana ño'o, ta kixá'á ndeé ní chíkaa ña ka'ni, ta yuku kuí kixá'á ña yichi ña, ta yita livi kóyo ña ño ño'o, ta ndí'i xa'a ña. Nii ki'va saá kundo'o nakuíká, kisa chiño na ta livi ní táku na, ta ñii kuiti kixa ña kivi na.

Yóo ñayo'vi koto ndoso ña mii yó

¹² Nákaa va'a ñasii níma ñivi na kúndeé ini xí'in ndi'i ñayo'vi xito ndoso ña'á, ta vará nda yo'vi ní xó'vi na, ta on vása sándakoo na kándixa na Jesucristo. Ta saá Ndios cha'vi ra ñivi yó'o xí'in ña kutaku na xí'in ra ndi'i saá kivi ña

vaxi, chi saá yó to'on ña ñika'an ra chindú'u ra kundivi xa'a ñivi na kí'vi ní ini xíni ña'á. ¹³ Tá yóo ñii ndó'ó xáni ini ndó ke'é ndó ña on vá'a, ta on kani ini ndó ndí Ndios kúu ɬa ɬa chinda'á ndó'ó ke'é ndó saá. Chi Ndios nda lo'o on vása xáni ini ra ke'é ra ña on vá'a, ni on vása chú'u ra ñivi ke'é na ña on vá'a. ¹⁴ Ta ña káchí ini mji yó kúu ña chinda'á mji yó ke'é yó ña on vá'a, ta sándá'ví ña mji yó kasa ndivi yó ña on vá'a. ¹⁵ Táná kasa ndivi yó ña on vá'a ña kúsiñ ini yó, ta saá nakava yó kuachi, ta kixá'á yó taxi xí'in mji yó kutaku yó ña on vá'a. Ta xa'a ñayó'o kuachan yó yichí noo ndañó'ó yó ta on kuchiño kutaku yó xí'in Ndios.

¹⁶ Ndó'ó nataa ñani yó xí'in ndó'ó náña'a kiva yó, kí'vi ní ini i xíni i ndó'ó. Ndátoto'on i xí'in ndó: On sandá'ví xí'in mji ndó. ¹⁷ Chi ndi'i ña ndino'o va'a kómí yó ta naki'in ka yó, Yivá yó Ndios táxi siji ra ña nda'a yó. Ta Ndios kúu ɬa ɬa kisa va'a ndi'i ña kúu ño'o yé'e ña yóo ñoyívi ñino. Ta mji Ndios on vása yóo ra ndatán yóo ña yé'e kisa va'a ra, saá chi ndásava yóo ña nákasi noo ña yé'e yó'o, ta on vása tívi ka noo ña ta nákoo kundañi. Ta Ndios, on koó ña kuchiño nasama ña'á, ta ni on vása násama xí'in mji ra. ¹⁸ Xa'a ña kándixa yó to'on ra ña kúu ñandaa, ta Ndios sanduu ra mji yó sa'ya ra, ta ndasa ra mji yó ñivi xaá. Ta saá kúu yó nanoó noo ndi'i inká ña ndasa xaá Ndios kivi ña vaxi.

Ñayó'o ká'an xa'a yichí ndaa noo Ndios

¹⁹ Ndó'ó nañani yó xí'in náki'va yó, chikaa so'o ndó ña ka'an i xí'in ndó vitin: Ndi'i ndó xíni ñó'ó sakuá'á ndó koni so'o ndó ña ká'an inká ñivi xí'in

ndó; tá kóni ndó ndakuijn ndó yu'u na, ta si'na kani va'a sinj ndó ndá tɔ'on kúu ña va'a ndakuijn ndó yu'u na. Ta ɔn kama ní saɔ ini ndó xí'in n̄ivi. ²⁰ Chi táná saɔ ini yó xí'in inka n̄ivi, ta ɔn kivi kasa ndivi yó ña kóni Ndios. ²¹ Ñakán tava ndó ndi'i ña ɔn vá'a ñó'o ka ini ndó xí'in ndi'i ñakini ñó'o ka níma ndó, ta ndixa sandakoo ndó ké'é ndó ndi'i ña ɔn vá'a. Ta xí'in ñatɔ'ó naki'in ndó tɔ'on Ndios ña n̄ika'an ra xí'in yó. Chi tɔ'on Ndios yó'o kómí ña ndee ña sakaku ña m̄i yó.

²² ɔn sandá'ví xí'in m̄i ndó. Tá ndasaá kuiti x̄inj sɔ'o ndó tɔ'on Ndios, ɔn vása ndáya'ví ní ñayó'o. Saá chi ndixa x̄inj ñó'ó kasa ndivi yó ña ká'an tɔ'on Ndios, ta kɔ'ɔn yó yich̄i nɔɔ xá'nda chiño ra. ²³ N̄ivi na kuiti x̄inj sɔ'o tɔ'on Ndios, ta ɔn vása kisa ndivi na ña ká'an tɔ'on ra, nayó'o yóo na ndatán yóo ñii t̄a t̄a ndasaá kuiti x̄ito ra nɔɔ ra nɔɔ yutátá. ²⁴ Chi t̄ayó'o kuiti x̄ito ra nɔɔ ra, ta saá kée ra kuɔ'an ra, ta ɔn vása ndi'i ini ra ndasa ndii ra nɔɔ ra, ta kama nándoso ra ndasaá káa nɔɔ ra. ²⁵ Tá n̄ivi na ɔn vása nándoso tɔ'on Ndios ña x̄inj sɔ'o na, ta chíkaɔ na ndee nándukú na kasa ndivi na ña xá'nda chiño tɔ'on yó'o, ta xa'a ña ké'é na ñayó'o, kunakaɔ ñasij ini na. Chi tɔ'on Ndios ña va'a ndino'o kúu ña, ta kómí ña ndi'i ndee ra ña chindeé ña m̄i yó ña ɔn vása ka'nda chiño ka ñandiva'a nɔɔ yó.

²⁶ Tá yóo ñii ndó ta x̄ani sinj ndó va'a ndíkɔn ndó yich̄i Ndios, ta ɔn vása násita xí'in m̄i ndó nɔɔ ndi'i ña ɔn vá'a ka'an ndó, ta na sándá'ví xí'in m̄i kúu ndó, chi nɔɔ Ndios ɔn vása ndáya'ví yich̄i kuɔ'an ndó. ²⁷ Tá kuɔ'an yó yich̄i ndaɔ ña ndáya'ví nɔɔ Yivá yó Ndios, ta ndixa

kasa ndivi yó ñava'a ta chindeé yó ndi'i ñivi na xó'vi, na kúu naválí xindá'ví na òn koó yivá si'í, ta na kúu náña'a ná ñixi'j yij, ta kundaa yó xí'in mji yó ña òn ke'é yó ña òn vá'a ndatán ké'é ñivi ñoyívi yó'o.

2

Xinj ñó'ó kuki'vi ini yó koni yó ndi'i ñivi

¹ Nañani yó xí'in náki'va yó, ndó'ó kúu na kándixa Jesucristo, Taa taKá'no noo yó, ta kómí ndi'i ndee va'a. Ta xa'a ña kándixa ndó saá, òn vá'a nakaxin ndó ñivi, saá chi ñii ki'va xinj ñó'ó kuki'vi ini yó koni yó nandá'ví xí'in nakuíká. ² Tá nákutá'an yó ve'e noo kisa ká'no yó Ndios, tá xító yó ñii takuíká ñiki'vi ra noo ndóo yó, ta ndixin ra tikoto ña va'a ña yá'ví ní, ta nákaa se'e ña yé'e nda'a ra, ta tuku xító yó vaxi inka taa, tayó'o kúu ñii tandá'ví, ta ndixin ra tikoto lá'lá yatá, ta ndá'ví ní kaa ra, ³ ta mji yó kama ní ta va'a ní to'ó ku'a'an yó naki'in yó takuíká, ta ká'an yó xí'in ra, káchí yó saá: “Koo ún, tata, yó'o yóo táyi tón va'a koo ún”, káchí yó xí'in ra. Ta xí'in tandá'ví sín ká'an yó xí'in ra, káchí yó saá: “Kundichi ún nda kaa, án noo ño'o yó'o va'a koo ún”, káchí yó xí'in ra. ⁴ Tá saá kisa ndivi yó xí'in ñivi, ñayó'o sáná'a ndí nákaxin yó ñivi chi va'a ka ñaki'in yó nakuíká noo nandá'ví. Ndatán yóo nachiño na òn vása va'a kisa nani kuachi, saá yóo mji yó, tá nákaxin yó ñivi.

⁵ Nañani yó xí'in náki'va yó, koni so'o va'a ndó ña ká'an jí xí'in ndó: Ndios ñika'an ra ndí nandá'ví ñoyívi yó'o kuu nakuíká noo ra xa'a ña

kándixa na Jesucristo. Ta ñivi na kándixa yó'o kúu na kutaku xí'in ra ta ka'nda chiño na xí'in ra ño ndi'i ña yóo, chi saá yóo to'on ña ñika'an Ndios chindú'u ra kundivi xa'a ñivi na kí'vi ní ini xíni ña'á. ⁶ Ta mji ndó, on vá'a ké'é ndó chi kisa ñino ndó nandá'ví. ¿An on sivi nakuiká kúu na saxo'vi ní ndó'ó, ta chíkaa na kuachi xa'a ndó ño nachiño ña sando'o na ndó'ó? ⁷ ¿An on sivi mji nakuiká yó'o kúu na ká'an to'on on vá'a ta kúsiki na kivi Jesucristo, Taa taKá'no ño yó?

⁸ Noo to'on Ndios ña ñitaa taMoisés xina'á, yóo ndayí ña kúu ña ká'no va'a ñika'an Ndios, káchí ña saá: “Ñii ki'va ndatán kí'vi ini ndó xíni ndó xí'in mji ndó, saá kuki'vi ini ndó koni ndó natá'an ndó.” Tá ndino'o ini ndó kisa ndivi ndó ndayí yó'o, ta saá va'a ké'é ndó. ⁹ Tá náaxin ka ndó ñivi ta náki'in va'a ka ndó nakuiká ño nandá'ví, ta nákuiso ndó kuachi, chi yá'a ndoso ndó ndayí Ndios. ¹⁰ Ta saá, tá yóo ñivi na kisa ndivi ndi'i ndayí Ndios ña ñitaa taMoisés, ta yá'a ndoso na ñii laá kuiti ndayí yó'o, ta xa'a ñayó'o nákuiso na kuachi ño Ndios. Ñii ki'va ndatán ñiya'a ndoso na ndi'i ndayí Ndios, saá yóo kuachi ndiso na ño Ndios. ¹¹ Saá chi ñii laá Ndios kúu ta ta xa'nda chiño ndi'i ndayí. Xa'nda chiño ra: “On vá'a kusun ñii ta xí'in ñii ña'a ña on sivi kúu ñasí'í ra, ta ni on vá'a kusun ñii ña'a xí'in ñii ta on sivi yi ña kúu.” Ta tuku xa'nda chiño Ndios: “On vá'a ka'ni ñii ñivi inká ñivi.” Ta saá ká'an jí xí'in ndó, tá ñii ta xa'ni ra ñii ñivi vará on vása ní-kisín ra xí'in inká ña'a ña on sivi kúu ñasí'í ra, ta tayó'o nákuiso ra kuachi ño Ndios, chi ndatán yóo ta ta ñiya'a ndoso

ndi'i ndayí, saá yóo ra. ¹² Xínì ñó'ó koto va'a yó xa'a to'on ká'an yó ta xí'in ña ké'é yó. Saá chi vaxi ñii kivi Ndios kasa nani ra xa'a kuachi yó. Ta xí'in to'on ña xa'nda chiño Jesucristo, kasa nani ra ña, chi to'on ña xa'nda chiño Jesucristo kómí ña ndee ña chindee ña mji yó ña on ka'nda chiño ka ñandiva'a noo yó. ¹³ Ta kixaa kivi kasa nani Ndios xa'a kuachi yó, Ndios on kundá'ví ini ra koni ra nivi na on vása ní-kundá'ví ini xini inka nivi. Ta nivi na kundá'ví ini xini inka nivi, Ndios kundá'ví ini ra koni ra na. Ña kundá'ví ini yó xini tá'an yó kúu ña xini ñó'ó ní noo Ndios, saá chi xí'in ña kundá'ví ini ra xini ra nivi kasa nani ra kuachi na.

*Xínì ñó'ó kasa ndivi yó to'on Ndios,
on sivi koni so'o kuiti yó to'on ra*

¹⁴ Nañani yó xí'in náki'va yó, tá kuiti ká'an yó: “Yi'i kándixa i Jesucristo”, káchí yó, ta on vása kisa ndivi yó chiño va'a ña sáná'a ña ndixa kándixa yó ra, ta to'on ká'an yó ndí kándixa yó, on vása ndáya'ví ña noo Ndios, ni on kúchiño ña sakaku ña mji yó. ¹⁵ Saá chi tá xito yó yóo ñii ñani yó án ñii ki'va yó, ta on koó ña kundixin na, ni on koó ña kuxu na, ¹⁶ ta káchí yó xí'in na: “Nakutá'an yó inka kivi. Va'a koo ún, ta va'a ná koo tikoto kundixin ún chi vixin ní, ta ku'a kuxu ún nda xaa ini ún”, káchí yó xí'in na, ta on vása taxi yó ña xini ñó'ó na nda'a na, ta nda maní ká'an yó to'on yó'o xí'in na, chi on vása ndáya'ví ña. ¹⁷ Tá ndasaá kuiti ká'an yó kándixa yó Jesucristo, ta on vása kisa ndivi yó chiño va'a

ña kóni Ndios, nda mañi ká'an yó kándixa yó Jesucristo, chi to'on vichí kuiti kúu ña.

¹⁸ Tá ñii ndó ká'an, káchí ndó: “Yóo ñivi na kándixa Jesucristo, ta on koó chiño va'a ké'é na. Ta yóo inkā ñivi na kándixa Jesucristo, ta kisa ndivi na chiño va'a ña kóni Ndios”, káchí ndó. Ta yi'i ká'an i, tá on koó chiño va'a ké'é ñivi, ta saá on koó ña kómí na sáná'a na ndí ndixa kándixa na Jesucristo. Ta ñivi na ké'é chiño va'a, nayó'o kómí na ñava'a sáná'a na ndí ndixa kándixa na Jesucristo. ¹⁹ Tá yóo inkā ndó ká'an, káchí ndó: “Kándixa i yóo ñii laá Ndios.” Ta ndó'ó ká'an saá, vará va'a kándixa ndó, ta xini ñó'ó kundaā ini ndó ndí ñii ki'va saá ndi'i ñanima ndiva'a kándixa ña yóo ñii laá Ndios, tãnda kisin ña chi yí'ví ña xa'a ñayó'o. ²⁰ Nañani yóo xí'in náki'va yó, on kí'ví ní kani sini ndó. Xini ñó'ó kundaā ini ndó ndí nda mañi kúu ña kándixa ndó Jesucristo tá on vása kisa ndivi ndó chiño va'a ña kóni Ndios kasa ndivi yó. ²¹ ¿Án on vása náká'án ndó ndasaá ké'é taAbraham, xii síkuá yó kuiya xina'á? Chi tayó'o chikaā so'o ra, ta kãdixa ra to'on ña ñika'an Ndios xí'in ra, ta kisa ndivi ra ña soko ra sa'ya ra taIsaac noo Ndios. Ta xa'a ñayó'o, Ndios ñika'an ra ndí taAbraham kúu ra ta va'a ndino'o noo Ndios. ²² Ta vitin kundaā ini ndó ndí xini ñó'ó nakutá'an ña kãdixa ra xí'in ña kisa ndivi ra ndatán kóni Ndios, ta xa'a ña chiño va'a kisa ndivi ra, nitonda ra ña xindaā ndino'o ini ra Ndios. ²³ Ta saá kundiivi ña ñika'an to'on Ndios ña káchí: “TaAbraham kãdixa ra Ndios, ta xa'a ñayó'o, Ndios ñika'an ra ndí taAbraham kúu ta ta ndii ta on koó kuachi ndiso noo ra”, káchí

tɔ'on Ndios. Ta x̄a'a ña k̄isa ndivi ra ñayó'o, n̄ik̄a'an n̄ivi saá: "Ta Abraham kúu t̄aa t̄a náta'an va'a x̄í'in Ndios."

²⁴ Ñakán kúndaḡa ini yó Ndios ká'an ra ndí n̄ivi na va'a ndino'o kúu yó noḡ ra, chí kándixa yó ra ta k̄isa ndivi yó tɔ'on ra. ²⁵ Ta yóo ink̄a tɔ'on ña ndátɔ'on x̄a'a ñii ña'a ñá naní Rahab, kuḡya x̄ina'á n̄ixiyo ñá ta x̄a'a s̄i'un n̄ik̄is̄in ñá x̄í'in kuḡa ní t̄aa. Ta Ndios n̄ik̄a'an ra ndí ndu ñáña'a va'a ndino'o noḡ ra x̄a'a ña ch̄indeé ñá naIsrael; chí nak̄i'in va'a ñá ov̄i t̄aa t̄a n̄ixa'an x̄íto naní ñoo Jericó. Saá chí ñáRahab t̄aan se'é ñá nataḡa yó'o ini ve'e ñá, ta ch̄indeé ñá na n̄ik̄aku na noḡ nañoḡ Jericó, ta saá k̄uchiño nd̄ikó na kuḡano'o na noḡ ndáti ink̄a nataḡa tá'an na. ²⁶ Tɔ'on yó'o sáná'a ña m̄ji yó ndí ña x̄ini ñó'ó ní kúu ña kasa ndivi yó chíño va'a ña kóni Ndios. Ta vitin va'a ná kani s̄ini ndó x̄a'a ink̄a ña sáná'a, ndí ȳik̄i koñu yó x̄í'in n̄im̄a t̄ak̄u kómí yó, ɔn kuchiño t̄a'v̄i tá'an ña, saá chí tá ɔn ko'ó n̄im̄a t̄ak̄u kómí yó, ta n̄ivi n̄ixi'i kúu yó. Ta saá kúndaḡa ini yó tá ndixa kándixa yó Ndios, ta ɔn kuchiño t̄a'v̄i tá'an ña kándixa yó ra x̄í'in ña k̄isa ndivi yó chíño ña kóni ra.

3

X̄ini ñó'ó koto va'a yó x̄a'a tɔ'on ka'an yó

¹ Nañani yó x̄í'in náki'va yó, va'a ndasaá kuiti lo'o ndó ndukú ndó kuu ndó n̄ivi na sáná'a tɔ'on Ndios. Saá chí Ndios kasa nani ra x̄a'a tɔ'on ña sáná'a n̄ivi, ta yɔ'v̄i ní k̄a saxo'v̄i ra n̄ivi na sáná'a ña ɔn s̄iv̄i ñandixa kúu, ta ndixa yɔ'v̄i k̄a xɔ'v̄i nayó'o noḡ ink̄a n̄ivi na kándixa tɔ'on Ndios.

2 Ndi'i m̄ji yó kuḗ'a ní yich̄i nákaḗa yó kuḗ'a ní kuḗachi. Tá kúchiño nani'i yó n̄ivi na nd̄a ñii yich̄i ɔn vása ká'an nd̄a ñii tɔ'on ɔn vá'a, ta n̄ivi yó'o ndixa kúu na nava'a ndino'o. Tá ndixa va'a kúchiño n̄ivi xá'nda chiño na nɔɔ tɔ'on ká'an na, ta ñii k̄i'va saá kuchiño n̄ivi yó'o ka'nda chiño na nɔɔ ndi'i ña ɔn vá'a kóni ke'é ȳikí koñu na.

3 Ta vitin kani s̄inj̄i ndó xa'a ña sáná'a ñii k̄aa ña chíkaḗa yó yu'u tíkuáyí ña nasita yó rí. Ñii k̄aa lo'o ní kúu ña, ta x̄i'in ñak̄aa yó'o kúchiño ka'nda chiño yó nɔɔ kit̄i ká'no yó'o ña ko'ɔn rí x̄i'in yó nɔɔ kóni m̄ji yó.

4 Ta ink̄a ña ndátɔ'on j̄i x̄i'in ndó, kani s̄inj̄i ndó xa'a tón barco. Ta tón ká'no ní kúu nó, vará nd̄a x̄inj̄i ñó'ó nó t̄ach̄i ndeé ní ña sakanda ña nó ko'ɔn nó, ta x̄i'in ñii yitɔn lo'o tón naní timón káva na tón barco yó'o ña ko'ɔn nó nɔɔ kóni m̄ji t̄aa t̄aa káva tón barco.

5 Ta ñii k̄i'va saá ndó'o yó x̄i'in tɔ'on ña ká'an yó. Saá chi lo'o ní yáḗa kómí yó ña táxi kama ní k̄a'an yó tɔ'on, ta vará nd̄a lo'o ní yáḗa kómí yó, ta ña ndeé ní kúu ña nɔɔ ndi'i ȳikí koñu yó. Ndatán yóo ñii ño'ɔ lo'o chíin ña x̄ix̄i, ta kúchiño ña ka'mi ña ñii yuk̄u ká'no nɔɔ yóo kuḗ'a ní yitɔn, saá yóo yáḗa yó, chi kúchiño ña sandi'i ña xa'a kuḗ'a ní n̄ivi.

6 Ndatán yóo ño'ɔ x̄ix̄i, saá yóo tɔ'on ká'an yó. Chi yáḗa yó táxi ña k̄a'an yó ndi'i saá nɔɔ tɔ'on ña ɔn vá'a, ta ndi'i ndeé tɔ'on ɔn vá'a yó'o vaḗi ña nɔɔ m̄ji ñaním̄a ndiva'a ká'no, ta kúchiño ña kasa k̄ini ña ta sat̄iví ña m̄ji yó ndi'i saá k̄iv̄i táku yó ñoyívi yó'o.

7 Ndixa m̄ji yó nan̄ivi x̄inj̄i va'a yó ndasaá ka'nda chiño yó nɔɔ ndi'i saá nɔɔ kit̄i tí yóo ñoyívi yó'o, kit̄i tí kúu t̄iyukú, kit̄i tí yóo nd̄ix̄in, kit̄i tí ñóo t̄ix̄in nɔɔ ño'ɔ x̄i'ka, x̄i'in ndi'i

kiti tí ñó'o ini takuí. ⁸ Ta nda ñii ñivi on kivi ka'nda chiño na ño to'on ña vaxi ño yaa mii na. Chi yaa yó ña táxi ka'an yó to'on on vá'a, kómí ña ndee ndiva'a ña ka'an ña to'on xati ña sakué'e ini ñivi. ⁹ Ño yaa yó vaxi to'on ña kisa ká'no yó Yivá yó Ndios. Ta tuku mii ño yaa yó vaxi to'on ña ká'an yó sátavi chi'ña yó inká ñivi. Ta on vá'a ka'an yó saá, chi Ndios kúu ta ta kisa va'a ndi'i ñivi ndatán yóo mii ra. ¹⁰ Nañani yó xí'in náki'va yó, on vá'a kasa ndivi yó saá ña kée ovi ño to'on yu'u yó. Chi on vá'a ka'an yó to'on ña sátavi chi'ña ñivi, ta tuku kee to'on yu'u yó ña ka'an yó ná ke'é Ndios ñava'a xí'in ñivi. ¹¹ Ta va'a kani siji ndó ña saná'a ñii pozo ño vaxi takuí. Ndatán yóo pozo yó'o, saá yóo yu'u yó xí'in to'on ká'an yó. Saá chi ñii pozo ño kaku takuí visi, on kivi kaku takuí yo'va ini ña. ¹² Ñandixa kúu ña, on vása kivi koon tíaceituna nda'a tón higo, ta ni on vása kivi koon kui'i higo nda'a tón uva. Ñakán tá yóo ñii pozo, on kivi ñii káchí kaku takuí visi xí'in takuí yo'va ini ña.

Ñayó'o ká'an xq'q ñandíchi ña vaxi ño Ndios

¹³ Tá yóo ñii ndó'ó, ta xáni siji ndó ñivi ndíchi ní kúu ndó ta kúndaq ini ndó yichí Ndios, ta saá xini ñó'ó ke'é ndó ñava'a, ta to'ó ní kutaku ndó, ta xí'in ñayó'o saná'a ndó ndí ndixa ñandíchi Ndios kómí ndó. ¹⁴ Tá yóo ñii ndó'ó, ta kuini ini ndó xini ndó inká ñivi, ta káchí ini ndó kúu ndó na kúchiño ka ño inká ñivi, ta saá on vá'a kasa ká'no xí'in mii ndó ña kani siji ndó ndí ñandíchi ní kúu ndó, chi on sivi ñandaq kúu ña xáni siji ndó. ¹⁵ Saá chi tá xáni siji mii ndó ndí

n̄ivi ndíchí ní kúu ndó, ta ña xáni s̄inj̄i ndó saá ɔn s̄iv̄i ña vaxi n̄oɔ Ndios kúu ñayó'o, ñandíchí m̄ij̄i ndó yó'o kuiti ñandíchí n̄ivi ñoyívi yó'o kúu ña, saá chi ñandiva'a ká'no táxi ña kani s̄inj̄i ndó ndí n̄ivi ndíchí ní kúu ndó. ¹⁶ Saá chi tá yóo n̄ivi na kuín̄i ini xíni tá'an, ta káchí ini na kúu na na kúchiño k̄a n̄oɔ ink̄a n̄ivi, ta n̄oɔ táku nayó'o ɔn k̄oó ñat̄o'ó na xí'in ink̄a natá'an na, chi yóo ndi'i saá n̄oɔ ña ɔn vá'a ké'é na. ¹⁷ Ta n̄ivi na kómí ñandíchí ña vaxi n̄oɔ Ndios, nayó'o kúu n̄ivi na ké'é ñava'a n̄oɔ Ndios, t̄o'ó táku na, ɔn vása káni tá'an na xí'in ink̄a n̄ivi, na v̄a'a ini kúu na xí'in ink̄a n̄ivi, ta kúndá'ví ini na xíni na ink̄a n̄ivi, ta sáná'a na n̄oɔ n̄ivi ñava'a ña xíni na ke'é na, ta ɔn vása nákaixin na n̄ivi, ni ɔn vása kúu na n̄ivi na vatá án na ɔvi yu'u. ¹⁸ Ta n̄ivi na vivíi táku xí'in tá'an, ta ñii k̄i'va saá ndúkú na ta chindeé na ña vivíi kutaku ink̄a n̄ivi xí'in tá'an na, nayó'o kúu na kisa ndivi ña kóni Ndios, ta Ndios káchí ra ndí nayó'o kúu n̄ivi na v̄a'a ndino'o.

4

*Ɔn kúchiño kundik̄on yó yich̄i Ndios,
ta ñii káchí kundik̄on yó yich̄i ñoyívi yó'o*

¹ ¿Míkíá vaxi ña táxi kani tá'an ndó xí'in tá'an ndó? Ndi'i ña ɔn vá'a ña kúsij̄i ini ndó ke'é ndó, ñayó'o káku ña ním̄a m̄ij̄i ndó. Ña ɔn vá'a ña yóo ním̄a ndó, ndi'i saá k̄iv̄i káni tá'an ña xí'in ndó, chi kóni ña ka'nda chiño ña n̄oɔ ndó. ² Ndó'ó kisa kuín̄i ndó xí'in ink̄a n̄ivi x̄a'á ña kómí na, chi kóni ndó kukomí ndó kūa'á ní ñakuíká. Ta ɔn k̄iv̄i kukomí ndó ña, ta x̄a'á ñayó'o sákaku ndó kūachi xí'in tá'an ndó, ta káni tá'an ndó xí'in

na, ta xá'ni ndó n̄ivi, chi kisa ȳich̄i ini ndó xa'a ña kómí na. On vása kómí ndó ña kóni ndó chi on vása ndúkú ndó ña noḡ Ndios. ³ Chi tá yóo ña ndúkú ndó noḡ Ndios, ta on vása náki'in ndó ña, saá chi ndasaá kuiti ndúkú ndó ñakuíká kóni m̄i ndó ña kon̄i ñó'ó ndó noḡ káchí ini m̄i ndó, ta on vása ndúkú ndó ña kóni Ndios. ⁴ ¡Ndó'ó kúu n̄ivi na on vása ndino'o kí'vi ini x̄ini ndó Ndios! ¿Án on vása kúndaḡ ini ndó, ndi'i n̄ivi na náta'an va'a x̄i'in ñoyívi yó'o on kúchiño kuu na n̄ivi na náta'an va'a x̄i'in Ndios? Saá chi n̄ivi na kúsij̄ ini kisa ndivi ndi'i ña on vá'a ña kisa ndivi n̄ivi ñoyívi yó'o, n̄ivi yó'o kúu na on x̄iin chikaḡ so'o to'on Ndios, ni on x̄iin na koni na ra. ⁵ X̄in̄i va'a yó to'on Ndios ña n̄itaa na x̄ina'á kúu ñandaḡ ña káchí ndí Níma Ndios ña chikaḡ ra ini ndi'i m̄i yó na kándixa ña'á, kí'vi ní ini ña x̄ini ña m̄i yó, ta nda lo'o on x̄iin ña kuxíká yó noḡ Ndios. ⁶ Ta Ndios ká'no ní ñava'a taxi ra nda'a yó ña chindeé ra yó kundeé yó noḡ ña on vá'a, chi kí'vi ní ini ra x̄ini ra m̄i yó. Káchí to'on ra saá: “Ndios on x̄iin ra koni ra n̄ivi na kisa ká'no x̄i'in m̄i; ta va'a ní ka chindeé ra n̄ivi na to'ó ní ini noḡ ra”, káchí to'on Ndios. ⁷ Ñakán x̄in̄i ñó'ó kandixa ndó Ndios ta kasa ndivi ndó ña kóni ra. Ta noḡ ñaníma ndiva'a ká'no x̄in̄i ñó'ó kasa ndee x̄i'in m̄i ndó, ta kasa téé ndó níma ndó ña on chikaḡ so'o ndó ña ká'an ña, ni on kasa ndivi ndó ña kóni ña, ta saá ñaníma ndiva'a ká'no yó'o kama kee ña ko'on ña noḡ ndó. ⁸ Kuyatin ndó noḡ Ndios, ta saá Ndios kuyatin ra noḡ ndó. Ndó'ó na ké'é ña on vá'a, sandakoo ndó ndi'i ña on vá'a ké'é ndó. Ta ndó'ó n̄ivi na ov̄i yu'u, vitin x̄in̄i ñó'ó sandakoo ndó yich̄i ñoyívi yó'o ta ndino'o

ini ndó kọ'on ndó yichị Ndios. ⁹ Ná kuchuchú ini ndó ta ná kuaku ndó xa'a ña on vá'a ke'é ndó. Ná sandakoo ndó ña kúsiy ní ini ndó xini ndó ñoyivi yó'o, ta nduu ndó ñivi na kuchuchú ini, ta ndikó ini ndó xa'a ña on vá'a ke'é ndó. ¹⁰ Kuxítí ndó ta kuaku ndá'ví ndó noo Ndios ña kasa ká'no ini ra xa'a ndó, ta nduu ndó ñivi na va'a noo ra, ta Ndios ndasa ra ña kuu ndó ñivi naná'no yichị noo xá'nda chiño ra.

On vá'a ka'an yó to'on ndiva'a xa'a tá'an yó

¹¹ Nañani yó xí'in náki'va yó, on ka'an ndó to'on ndiva'a xa'a tá'an ndó. Táná ka'an ndó to'on ndiva'a xa'a nañani ndó án xa'a náki'va ndó, ta saá nímā mji ndó káku ña kisa ndaa ndó xa'a kuachi tá'an ndó. Tá saá ká'an ndó, ta on vása kisa to'ó ndó ña xá'nda chiño Ndios, ña káchí ndí xini ñó'ó kuki'vi ini yó koni yó natá'an yó. Ta xini ñó'ó kasa ndivi ndó ña ká'an ndayí Ndios, ta on vá'a kani sinj ndó ndí mji ndó kúu na ná'no ka noo Ndios. ¹² Nii laá Ndios kúu ta ta chindú'u ndayí, ta ndasaá mji Ndios kúu ta kúchiño kasa nani xa'a kuachi ñivi, chi kómí ra ndee ña kúchiño sakaku ra ñivi án taxi ra ña ndi'i xa'a na. Ta mji ndó, on koo ndayí kómí ndó ña ka'an ndó xa'a natá'an ndó ndí ndiso na kuachi noo Ndios.

On vása xini yó tá kutaku yó kivi taan

¹³ Sava ndó'ó ká'an ndó saá: “Vitin án taan kọ'on yó inkā ñoo ká'no, ta kasa chiño yó ñii kuyi, ta ku'a ní si'un kukomí yó”, káchí ndó. Ta vitin koni so'o va'a ndó ña ka'an j xí'in ndó. ¹⁴ On vása xini yó yukia vaxi kundo'o yó kivi taan. Saá chi on xini yó ndasaá yóo ña táku yó.

Ndatán yóo ñii v̄ik̄o nó'ó ñoṛ yuku, kánóo ña ñii kán̄i lo'o ta saá ndáño'ó ña, saá yóo ña táku yó. ¹⁵ Ta x̄a'á ña ɔn vása x̄in̄i yó yukíá kundo'o yó k̄iv̄i ña v̄axi, v̄a'a k̄a k̄a'an yó, kachí yó saá: “Tá Ndios kóni ra, ta kutaku yó ta kasa ndivi yó chiño yó'o án chiño kaá”, saá x̄in̄i ñó'ó k̄a'an yó. ¹⁶ Ta ndó'ó, ndatán ká'an ñivi na ña'a ní ini, saá ká'an ndó, chi x̄áni s̄in̄i ndó kómí ndó ndee ka'nda chiño ndó ñoṛ ndi'i ña ke'é ndó. Ta ña x̄áni s̄in̄i ndó saá, ña ɔn vá'a kúu ña. ¹⁷ Koto v̄a'a ndó; tá x̄in̄i ndó ke'é ndó ñava'a, ta ɔn vása kisa ndivi ndó ñava'a yó'o, ta saá kómí ndó kuachi ñoṛ Ndios.

5

Ndá'ví ní ñivi nakuíká na kúu na ndiv̄'a ini

¹ Kon̄i s̄o'o v̄a'a ndó'ó, ñivi na kúu nakuíká. Kuaku ndó ta kuchuchú ini ndó chi v̄axi k̄iv̄i ña x̄o'v̄i ní ndó. ² Xa k̄ixá'á tá'ȳi ndi'i ñakuíká kómí ndó, ta ndi'i tikot̄o ndó xa x̄axi títikisin ña. ³ Ndi'i ñaoro x̄i'in ndi'i ñaplata ña kómí ndó xa ñikusu ndi'i ña. Ta xa v̄axi yatin k̄iv̄i ña kasa nani Ndios x̄a'á kuachi ndi'i ñivi, ta ndi'i ña ñikusu yó'o kúu ña ndakuijn x̄a'á ña ɔn vá'a ke'é ndó. Ta x̄a'á ña ndakuijn ña saá, Ndios ti'ví ra ndó'ó ko'ɔn ndó k̄ok̄o ndó ñoṛ x̄ix̄i ño'o ndi'i saá k̄iv̄i. Saá chi ndó'ó ndasaá kuiti ndi'i ní ini ndó nakaya ndó ndi'i ñakuíká ta taan v̄a'a ndó ña, ta ɔn vása ní-x̄in̄i ñó'ó ndó ña ndatán kóni Ndios. ⁴ Tuku kon̄i s̄o'o ndó. Ndó'ó ɔn vása ní-cha'vi ndó ñivi na kisa chiño x̄i'in ndó ñoṛ ño'o ndó, ta ñivi na kisa chiño yó'o ndee ní ká'an kuachí na x̄a'á ndó. Ta Ndios, ta ta kómí ndi'i ndee, x̄in̄i s̄o'o ra ña ká'an na x̄a'á ndó. Si'ún ña ɔn vása

ní-cha'vi ndó nayó'o ndákuijn ña ndí ndíso ndó kuachi noo Ndios. ⁵ Ñoyívi yó'o xa va'a ní táku ndó xí'in ñakuíká ndó, ta xí'in sɪ'ún ndó xa ké'é ndó ndi'i ña kúsii ini ndó. Xa xixi ní ndó, ta xí'i ní ndó ta sanaño ní ndó mji ndó ndatán naño kitj tí ka'ni na kuxu na, ta xa yatin vaxi kivi ña kasa nani Ndios xa'a kuachi ndó. ⁶ Ndó'ó nakuíká sakuiso ndó kuachi nivi na on koó kuachi kómí, tãnda xa'ni ndó sava na, ta na on koó kuachi kómí yó'o on vása ní-kuchiño na xí'in ndó.

Xíni ñó'ó kasa ndee yó ini yó noo ña xó'vi yó

⁷ Ta saá, nañani yó xí'in náki'va yó, chikaá ndó ndee xí'in mji ndó ña kundati ndó andá kivi kixi tuku Jesucristo, ta ta kúu taKá'no noo yó. Ndixa xíni ndó ñii ta ta kisa chiño noo ño'o si'na xíni ñó'ó kasa ndee ra ini ra kundati ra andá kivi kixá'á savj koon rá, ta kua'no ña chí'i ra, ta saá andá kixaá kivi ña nakaya ra ña xa'no yó'o ta konj ñó'ó ra ña. ⁸ Ta mji ndó, ñii kiva saá xíni ñó'ó kasa ndee ndó ini ndó, ta on sandakoo ndó kundati ndó, chi yachj ní kixaá kivi ndikó tuku Jesucristo. ⁹ Nañani yó xí'in náki'va yó, on vá'a ka'an ndó to'on kuáchí xa'a tá'an ndó, chí tá saá ka'an ndó, ta Ndios kasa nani ra xa'a kuachi mji ndó ta saxo'vi ra ndó'ó. Xa yatin ní vaxi ta ta kasa nani xa'a ndi'i kuachi nivi. ¹⁰ Nañani yó xí'in náki'va yó, naká'an ndó xa'a naprofeta na njka'an ndoso to'on Ndios xina'á. Nayó'o nijox'vi ní na ta kúndeé na kuchiño na xí'in ndi'i ña nijox'vi na. Ta kisa ndee na ini na ña xindati na ña sakaku Ndios na. Ta ndó'ó, ñii kiva saá xíni ñó'ó kasa ndee ndó ini ndó ña kundati ndó. ¹¹ Tá yóo nivi na va'a kúndeé xí'in ndi'i ña yox'vi

ní xó'vi na, ta nákaa ñasii ini na, ta saá kúnda*a* ini yó ndí Ndios chindeé ra nayó'o. Ta ndó'ó xa xini so'o ndó xa'a ta Job. Vará ndeé ní nixo'vi ra ta kúndeé ra xí'in ndi'i ña nindo'o ra, ta on vása ní-sandakoo ra yichí Ndios, ta Ndios taxi ra ñava'a nda'a tayó'o sondi'i. Xí'in ñayó'o Ndios saná'a ra ndí ta ta ká'no ini kúu ra ta kí'vi ní ini ra xini ra nivi.

¹² Nañani yó xí'in náki'va yó, koni so'o va'a ndó ña ká'an i xí'in ndó vitin, chi ink*a* to'on ká'no kúu ña. On chiná'a ndó xa'a ñoyívi nino, ni xa'a ñoyívi yó'o, ni xa'a nda ñii ink*a* ña yóo kuva'a. Tá ka'an ndó saá: “Ke'é i chiño yó'o”, án ka'an ndó: “On ke'é i chiño yó'o”, ta saá xini ñó'ó kasa ndivi ndó ndatán yóo ña ká'an ndó. Chi tá on vása kisa ndivi ndó to'on ká'an ndó, ta Ndios saxo'vi ra ndó'ó.

¹³ Tá ñii ndó'ó yóo ní ña xó'vi ndó, ta xini ñó'ó ka'an ndó ndukú ndó noo Ndios ña chindeé ra ndó'ó. Tá ñii ndó'ó kúsi*i* ní ini ndó, ta xini ñó'ó kata ndó yaa yi*i* ña kasa ká'no ndó Ndios. ¹⁴ Tá ñii ndó'ó ndeé ní ndó'o ndó, ta xini ñó'ó ka'an ndó kana ndó naxiku*a*'a ve'e ño'o ña kixi na ka'an na ndukú na noo Ndios xa'a ña sanda'a ra ndó'ó, ta xí'in ndayí Jesucristo chika*a* na aceite s*i*ni ndó án noo kí'vi yiki koñu ndó. ¹⁵ Tá naxiku*a*'a yó'o ndáa ini na Ndios xí'in ndino'o ini na, ta kándixa na ndí Ndios kasa ndivi ra ña ndúkú na noo ra, ta saá Ndios sanda'a ra na ndeé ndó'o. Chi tá nivi na ndeé ndó'o yó'o kómí na kuachi noo Ndios, ta Ndios kasa ká'no ini ra xa'a kuachi na. ¹⁶ Ñakán xini ñó'ó na'ma ndó kuachi ndó xí'in tá'an ndó, ta ndukú ndó noo Ndios xa'a tá'an ndó ña sandúva'a Ndios ndó'ó. Chi Ndios

xínì sọ'o ra ta táxi ra ña xínì ñó'ó ñìvì na kúu na xí'in ña ndixa ndino'o ini ndukú ñọọ ra. ¹⁷ ¿Án ọn vása náká'án ndó xa'a taprofeta Elías?, ọa ọa ñìkà'án ndoso ọ'on Ndios xìná'á. Xìkuu ra ñìvì ñìvì ndatán yóo m̀jì yó. Ta xí'in ndino'o ini ra ñìkà'án ra ndukú ra ñọọ Ndios ña ọn koon savi, ta saá ọn kọó savi ní-koon ñọọ ño'o unì kùjya sava. ¹⁸ Ta ñjya'a unì kùjya sava, ta tuku ñìkà'án ra ndukú ra ñọọ Ndios ña koon savi, ta saá kixá'á kóon savi ndatán xínì ñó'ó koon rá, ta ñọọ ño'o tuku ñakoo kù'i nda'a ndi'i yiton tón kù'i, ta ñìnduta ña ch̀i'ì ñìvì ta ñakoo ndi'i ñọọ ñaxìxi.

¹⁹ Nañani yó xí'in náki'va yó, tá ñìvì ndó'ó sandakoo ndó yichì ña ndaa, ta inkà ndó'ó ká'án ndó xí'in ñìvì yó'o ña nandikó tuku na kọ'ọn na yichì ña ndaa, ²⁰ ta yì'ì kóni j ña kundaa va'a ini ndó ndí ña va'a ní kúu ña ke'é ndó saá. Chi tá chindeé ndó ñìvì ña nandikó ini na ta sandakoo na kuachi ña ñakava tuku na, ta tuku naki'in na kuá'án na yichì Ndios, ta xí'in ñayó'o chindeé ndó na ña kaku na ña ọn ndaño'ó na ñọọ Ndios. Ta Ndios kasa ká'no ini ra xa'a ndi'i kuachi ñìvì yó'o, vará yóo kuá'a ní kuachi ndíso na.

**Alcatlatzala Mixtec New Testament
Mixtec, Alcatlatzala: Alcatlatzala Mixtec New
Testament (New Testament+)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Alcatlatzala

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

a74bfb3f-bd55-5ab9-983e-8d19de48c198